

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
La străinătate 300 Lei

Proprietar: MITROPOLIA ROMÂNĂ UNITĂ din BLAȘ
Intemeietori: † AL. LUPEANU-MELIN și IULIU MAIOR
Director IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME
conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

Cuvinte despre sărbători

Ce sunt — Folioasele lor — Cum trebuie ținute

Una din cele mai frumoase și minunate lucrări a bisericii noastre este introducerea sărbătorilor.

Toate întâmplările pline de măreție, toate amintirile trecutului ei înălțat de lămuriri și dureri, toate învățăturile credinței ei sunt strânse, ca într'un buchet minunat, în sărbători.

Prin ele creștinilor li-se deapănă pe dinaintea ochilor sufletului lor ca în minunate icoane întreagă istoria bisericii, credința și învățătura ei.

Incepând cu sărbătoarea anului nou și până la frumoasa și plină de poezie și bogate amintiri sărbătoare a Crăciunului, creștinul bun în sărbători trăiește, plânge, tristează și se bucură împreună cu Ierica lui Hristos.

Sunt pare că anume făcute sărbătorile ca să mângâie și îndulcească sufletul omului mereu insetat după adevăr și frumos.

În primul rând însă duminicile și sărbătorile sunt instituite pentru a se da cinstea cuvenită lui Dumnezeu și sfinților Lui. Ele sunt zilele Domnului, zilele când omul trebuie să arete neșarmurita lui dragoste de celula care i-a dat viață și i-a însuflețit viața lui alcătuire de lut și umed, să dind în viață scântea sufletului nemuritor. Sărbătorile mai sunt apoi tot atâtea căi minunate de a se apropia de Dumnezeu Stăpânul și Ziditorul său, de a-L cunoaște pe El, pe Fiul Său Isus Hristos, pe Fecioara Maria, îngerii și Sfinții Săi.

În sărbători la sfânta liturgie sufletul său se apropie de el, le vorbește, îi cunoaște și îi iubește. Ca într'o carte cu icoane dumnezeiești sugrăvite, el le vede desfășurându-li-se eroica lor viață și își pătrunde sufletul de învățătura virtuților vieții lor.

Pentru creștinul bun și ascultător sărbătorile sunt apoi minunate pagini de catehism, pline de învățături anume întocmite pentru instruirea și înălțarea sufletului său. În același timp ele sunt pentru omul călător spre cer luminoase popasuri, într-un drum întunecat de dureri, la cari popasuri el este chemat să se odihnească de oboselele griji ale acestei lumi și să se bucură mai mult asupra adevăratului său destin.

În zilele de lucru omul alcargă pentru traiul vieții. Muncește din greu și se sâmbărează și și noaptea, încât și cel mai credincios abia are vreme să spună două trei

rugăciuni. Sărbătorile însă îl fac să se întoarcă din nou la Dumnezeu, să fie un adevărat fiu al Lui, un om nou. Ele îi întredeschid cerul și lasă să se coboare de acolo din marea de lumină o rază de mângâiere pe frunțile înourate și adumbrite de luptele și greul vieții. Ele vin din o altă lume mai senină, deșteaptă sufletele la adevărata viață, mângâie, alină durerile, întineresc inimile rănite și sângerânde și în-seninează frunțile înourate de griji.

Sunt însă — durere — mulți creștini cari n-au prea mare folos sufletesc din aceste sărbători.

Unii din prea marea lor zgârcenie și lăcomie după bunurile acestei lumi le necinstesc prin lucru. În vreme ce preotul slujește sfânta liturgie și înalță rugăciuni la altar, ei în loc să fie alătura de el, ca după o săptămână de alergări să-și primenească sufletul în gânduri către Dumnezeu, merg la lucrul câmpului, seceră, ară, aduc fân sau îmblătesc în aceste zile ca și când n'ar fi sărbătoare. În această pri-vință am putea lua pildă chiar dela Evreii pe cari îi hulim și batjocorim atâta. La ei sărbătorile și sămbetele sunt sfinte și nu s'ar pomeni ca vreunul să lucreze ceva în astfel de zile.

Aiți le necinstesc apoi prin petreceri și ocupații cu totul streine de orice îndreptare și înălțare sufletească. De multe ori duminicile și sărbătorile se fac cele mai multe beții, bătăi, curvii și omoruri.

Unii cred că prănuiesc bine sărbătorile, dacă în aceste zile, se primenească de haine curate, mănă și beau bine și mai trag și un pui de somn sau se țin de povești și fleacuri, vorbind de rău pe unii și pe alții; pleacă apoi pe la neamuri, se întâlnesc la cârciumă și pe la porți, unde joacă toată ziua la cărți și pun șara la cale.

Acestea sunt căile prin cari mai adeseori se necinstesc sărbătorile. Omul uită că lui nu-i este iertat să-și petreacă aceste zile cum vrea el și că în duminică și sărbători trebuie să sporească neîncetat în credință și fapte bune. Uită că în aceste zile de odihnă numai Dumnezeu trebuie să stăpânească în grădina sufletului său, căci porunca este aceeași și pentru Legea Nouă ca și pentru Legea Veche: „Adu-ți aminte să sfințești ziua Domnului”.

Iubiți portul românesc!

Vremile curg înainte și oamenii trec cu vremile. An după an vin alte vremuri cu alți oameni și cu alte obiceiuri. Și rând pe rând, cu valul vremilor ce curg, se duc multe din lucrurile cari formau mândria trecutului nostru. Pier cântecele și doinele bătrâne, pier legendele și vorbele adânci și se pierde mai ales una din cele mai mari comori de frumusețe a sufletului nostru: portul. Se duce și el împreună cu lucrurile bătrâne și bune rămase de demult.

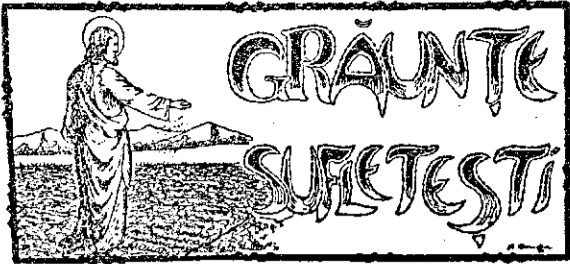
Azi fetele dela satе sunt tot mai mult atrase de mătasa scilpitoare a orașelor pe care o plătesc cu bani grei, iar mândrul nostru port național este tot mai mult părăsit. La horele noastre, în locul frumoaselor costume de altădată, a ilor cu alesături și cusături meșteșugite, se văd tot mai mult mătășurile și cartoanele târgurilor. Fetele poartă pantofi cu călcăie înalte și se îmbracă în mătăsuri, joljuri și stofe scumpe, ca domnișoarele. Și li un păcat mare această nepăsare și înstrăinare de portul cel bătrân, singur potrivit sufletului românesc, căci el este printre cele mai frumoase din lume. De frumusețea lui s'au minunat streinii. La o mare expoziție de porturi din Paris, portul nostru a luat premiul II.

În el se află ceva din însuși sufletul de artist al neamului nostru. În minunatele alesături de covoare, în frumoasele cusături, nevestele și fetele odată cu iscusința lor pare că și-au pus o parte din sufletul, dragostea și nădejdele lor. Ele erau mândria și podoaba casei și formau cea mai aleasă podoabă din zestrea unei fete. Hărnicia și vrednicia ei din acestea se cunoștea și lumea după ele o judeca.

Azi se fac tot mai mari efortări și stăruințe din partea oamenilor înțelegători ai țării, pentru a nu ni se pierde această mândrie și comoară națională. Se fac diferite întreceri de porturi, împărțindu-se bani și premii celor care au costume mai frumoase, mai bine lucrate și mai românești.

Anul acesta în ziua de 16 August, a fost un asemenea concurs la Vălenii de Munte, orașul marelui cărturar al neamului nostru, Nicolae Iorga. Premiul I l-a luat o dșoară învățătoare de pe Târnave, domnișoara Elena Rășniță din Valea Sasului. Costumul pe care l-a avut dsa a fost cel mai frumos lucrat, din multele costume ce au fost acolo, din toate județele țării.

E de datoriaz cărturarilor de pe satele noastre, a preoților și a învățătorilor, și mai ales a dnelor preotese și învățătoare, să stăruie prin îndemmurile lor, pe lângă fetele și nevestele din sat ca să nu ni-se înstrăineze această minunată podoabă și comoară a noastră, căci odată cu ea pierdem ceva din însuși sufletul și ființa noastră ca neam.

Ispita

De când strămoșul nostru Adam a făcut păcatul, pe care-l numim strămoșesc, firea noastră omenească este foarte înclinată spre rău. Dar mai cu seamă trei sunt relele cari ne stăpânesc: pofta trupului, pofta ochilor și trufia vieții, dupăcum atât de limpede ni-o spune sf. evanghelist Ioan în prima sa epistolă catolică (2, 16).

Încă în grădina raiului a fost ispitită Eva de către șarpe, ba chiar și Mântuitorul a fost ispitit de trei ori de către satana, iară sf. Pavel recunoaște: »Văd în mădularele mele o altă lege, care se luptă împotriva minții mele și mă face rob legii păcatului, cea din mădularele mele« (Romani 7, 23). Tot asemenea ne face băgători de seamă și sf. Petru: »Fiți treji, priveghiați. Potrivnicul vostru, diavolul, răcnind ca un leu umblă, căutând pe cine să înghită« (I. 5, 8). Sfinții toți, aproape fără deosebire, se plâng că au avut multe și mari ispiti. Cum să nu fim deci ispitiți noi păcătoșii?

Și de fapt luptă este viața omului pe pământ, luptă mare și continuă. Ne atacă, zilnic, satana și lumea cu toate plăcerile ei, iar noi suntem slabi și gata să cădem la cea dintâi ispită, dacă nu ne-ar veni în ajutor preamiliostivul Dumnezeu.

Se naște înainte de toate *întrebarea dacă ispita în sine e păcat?*

Ba, ispita în sine nu e păcat. În clipa însă, în care te-ai învoit la ispită, ai păcătuit. De aceea e bine ca, îndatăce ne-a prins ispita în mrejele ei, să ne rugăm numai decât lui Dumnezeu, ori și nu-

mai să chemăm într'ajutor numele lui Iisus, a Mariei ori a îngerului păzitor.

A doua întrebare e, că oare *pentru ce lasă Dumnezeu să ne ispitească diavolul?*

Înainte de toate pentru că nu cumva să ne uităm, cât suntem de amăriți și de neputincioși și să ne convingem, că fără de Dumnezeu nu suntem în stare să facem nimica și că patria noastră nu este pământul ci o altă lume, unde nimic și nimenea nu ne va mai putea deslipi de Domnul și Stăpânul nostru.

Ispitele te fac, iubite cetitor, să-ți vii în ori, să te pocăiești și să-ți aduci aminte că ești numai un ca fir de paiu în mijlocul mării, paiu pe care valurile-l aruncă în toate părțile atâta timp cât nu se alipește de ceva mai puternic, de o scândură, de o corabie, ori de altceva. Tot așa suntem aruncați și noi de valurile năpraznice ale ispitelor în largul vieții, atâta timp până ne alipim de Dumnezeu, de Preacurata ori de îngerul păzitor. Ispitele însă te oțolesc și te curăță, dupăcum se oțelește fierul și se curăță aurul și argintul în foc.

Să nu crezi că, pentru că îngăduie Dumnezeu ispitele, te urăște.

Nu, Doamne ferește! Oare mai marele oștirilor pe cine bagă mai întâiu în toc? Nu pe soldații cei slabi și amăriți, ci pe cei mai buni, pe cei mai curajoși și mai bine echipați. Și oare, pentru că-i urăște, îi bagă mai întâiu pe ei în foc? Ba, nici decât, ci dimpotrivă, pentru că are deplină încredere în ei.

Și apoi încă ceva. Diavolul la ce să-i ispitească pe ceice sunt deja în mrejele sale? N'are nici un înțeles. De aceea îi ispitește pe ceice nu-s ai lui, cu gândul că doară-doară va putea pune mâna pe ei. Sf. Efrem Sirul, unul dintre cei mai mari sfinți ai bisericii răsăritene, spune că mergând odată spre cetatea Odessa, a văzut șezând deasupra porții cetății pe un diavol. »Ce faci aici, satano«, întrebă sfântul pe diavol. »Am de grijă ca oa-

menii să nu cumva să se deslipească de stăpânul meu«. »Și poți birui singur?« — »Mai pot chiar și dormi, vin ei la stăpânul meu deauna și fără încunjur«. Ieșind din cetate sfântul o luă spre chilia unui călugăr din pustie. În preajma mănăstirii era un leghion de draci. »Nu vi-e rușine să vă puneți atâția inși pe capul unui biet de pustnic?« — »Nu zău, că acesta singur mai mult ne dă de lucru tuturor, decât locuitorii cetății Odessa tovarășii nostri singuri«. Da, pentru că aceia se lăsau seduși de cea dintâie ispită, pe când pustnicul lupta din răputeri împotriva miilor de draci.

Ne mai lasă apoi ispitiți Dumnezeu și pentru că nimenea nu poate primi leală fără de a fi lucrat, nici medalii și distincții fără de a fi luptat.

Dumnezeu însă nu ne lasă să fim ispitiți peste puterile noastre, ceace se vede foarte limpede din cuvintele sf. apostol Pavel: »Iară credincios este Dumnezeu, care nu va lăsa pe voi să fiți ispitiți mai mult decât puteți, ci împreună cu ispita va face și sfârșitul, ca să o puteți voi suferi« (I. Cor. 10. 13).

Cum să ne purtăm în ispită?

Luăți pildă dela o cetate. La ridicarea și păstrarea unei cetăți în război se cere muncă multă, iar în caz de atac, apărare strașnică. Pentru că să fiți asadar siguri de izbândă, lucrați într'una, nu leneviți nici o clipită, și atunci diavolul nu va ajunge să vă poată ispiti.

Nu uitați apoi de sfatul Mântuitorului: »Priveghiați și vă rugați, pentru că să nu cădeți în ispită« (Matei 26, 41).

Nici când nu s'a pus atâta pondă pe educația fizică (gimnastică) ca în zilele noastre. Sporturile cele multe de aceea se practică oamenii. Și puterile sufletului trebuie însă întărite, altfel cum vor putea întâmpina și birui multele ispiti ale diavolului. Faceți-vă deci educația voastră, întăriți-o, și astfel veți putea ieși biruitori.

Cele mai bune mijloace însă sunt re-

Foița „UNIRII POPORULUI“

Cântee

Frunză verde mărăcină
Las nu mă judece nime,
Că am eu judecător
Pe Dumnezeu, dacă mor.

De-aș fi eu de blăstămată,
Pe cum is de judecată,
Pământul nu m'ar ținea,
Soarele nu laș vedea.
Dar zău, pământul mă ține
Și eu soarele-l văd bine.

Nu-s pe cer atâtea stele
Cât de mine vorbe rele.
Nu-s pe cer stele mărunte
Ca de mine vorbe multe.
Nu-i ceriu așa 'norat
Ca de mine vorbe'n sat.
Vorbe rele nu s'ar face
Dar dușmanii nu-mi dau pace,
Vorbe rele n'ar mai fi,
De oameni nu pot trăi.

Lumea 'ntreagă nu-mi vrea bine,
Dumnezeu ține cu mine.

Lumea 'ntreagă mă vorbește,
Dumnezeu-i bun, mă grijește.
Lumea 'ntreagă îmi vrea rău,
Dumnezeu-i fratele meu.

Culese de Elena Râșniță, învățătoare în comuna Valea Sasului.

Moș Trofim

Se 'mplineau ca la patru ceasuri de când mergeam pe arșița dogoritoare a soarelui, spre stâna lui Moș Trofim. Nu mai fusesem pe la el de o săptămână și de atunci se mutase tocmai pe al dollea deal. Tropoteam tăcut pe cărăruia îngustă și șerpuitoare, sorbind cu ochii mille de floricele, iarba verde și întinsă ca o pătură deasă și pădurea plină de viață și de foșnete misterioase. O, cât îmi lipsea priveliștea aceasta minunată la oraș!

În depărtare, tocmai pe vârful dealului, începu să se zărească stâna albă și mare, întocmai ca o floare rară pe creasta unei culmi. Abia făcusem câțiva pași, când văzui venind spre mine ca niște apucași, cei șapte călni mari, albi și vestiți în cele 5 sate din împrejurime, pentru cruzimea și sălbătăcia lor. Pentru moment înghețai inima în mine, la gândul că dușii acestora le-ar fi destul nu minut ca să mă stăle. Moșul mă împleteneise însă cu el, încă de acum un an.

Abia-mi trecuseră gândurile acestea prin cap, când mă și pomenii cu el buluc peste mine. Cioban, cel mai mare și mai frumos, îmi săli drept în piept și mă trânti cât colo, începând apoi să mă lingă toți ca nebunii. Însă Cioban mirosise ceva și, rupându-mi aproape buza, scurse la iveală cele vreo 15 oase pe care le luasem cu mine. În timp ce măncam, eu m'am repezit la deal, lăsând pe călni să-mi mănace mornăind oasele, uitându-se mereu după mine, ca să mă poată ajunge apoi cu fuga. Când am ajuns pe la jumătatea drumului, am luat toți după mine. Fugeam de-mi părțile picioarele și am reușit ca să ajung deodată cu ei în brațele lui Moș Trofim. Sufiam ca o locomotivă și moșul mă așeză lângă el blășșor. Era un bătrân ca de 60 de ani, potrivit la stat, cu ochii albaștri și cu barbă mare albă. Totul îmi plăcea la el, însă mai mult îmi lubeam poveștile. Eu eram fecior holtei, dar când îl auziam povestind așa de frumos, mă simțeam mic, mic de tot, și parcă mă vedeam ascultând la poveștile cu feți frumoși, pe care mi le 'nșira bunica.

Ca 'ntotdeauna, după ce am mâncat un pic și caș, m'am așezat într'un cot lângă el și cu ochii pierduți la părătașul ce curgea șogomotos în vale, m'am pregătit să ascult. Moșul stătea însă tăcut și posomorât, și Cioban, care era culcat lângă mine, se ulia spre zarea departată și începu să urle încetșor.

găciunea, gândul la cele din urmă ale omului și la urmările păcatului.

Rogăciunea, chemarea într'ajutor a Domnului, rostirea cu încredere deplină a cererilor: »Isuse, Marie, îngere păzitor!«, facerea semnului sfintei cruci, stropirea cu apă sfințită sunt cele mai sigure mijloace. Tot asemenea și gândul la moarte, la judecată, la iad, la purgator, la rai. Nu mai puțin te pot scăpa de primejdie și gândul la urmările păcatului. Cel mai bun lucru este însă fuga la un preot, care te va spovedi și în spovedanie îți va ști da și sfaturile cele mai bune, pentruca să te scapi de păcat.

Iar, după ce ai scăpat de ispită, nu te crede, vei mai avea de luptat; mai bine roagă lui Dumnezeu, mulțamește-i că te-a ajutat, și vei primi răsplata, căci »fericit bărbatul care rabdă ispita, căci, lămurit făcându-se, va lua cununa vieții, pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce îl iubesc« (Iacob 1, 12). Celui ce birue ispita îi făgăduiește Domnul: »Voiu da lui cununa din pomul vieții, care este în mijlocul raiului lui Dumnezeu« (Apocalips 2, 7) și »fi credincios și voiu da ție cununa vieții« (Apocalips 2, 10).

Părintele Iuliu

Cu tâlhăria nu mergi departe. Din toate păcatul său încă nu s'a văzut om fericit. Mai curând sau mai târziu pedeapsa necuprinsei dreptăți dumnezeiești îl lovește fără de cruțare, căci nu se poate faptă fără de plată și păcat fără de ispășire. Un inginer sărb Stanoje Bader, a fost omorât în vreme ce mergea să-și plătească muncitorii. Ucigașul, un fost lucrător de al său, l-a jefuit apoi de toți banii pe cari îl avea la el vr'o 400.000 de lei, cari erau plata muncitorilor. Nu s'a putut folosi însă nici el de banii câștigați și de mișelește. Volind să fugă din calea jandarmilor, doi țărani, cari îl călăuzeau prin mare l-au omorât și l-au luat banii furați. A trecut însă mult și jandarmii au pus mâna și pe aceștia, așa că din banii aceia nu s'a putut folosi nici unul din ucigași.

— Ce-l, Moș Trofim, parcă ți-s'au mai scapat din corăbii?

— Apoi, de, domnișorule. Nu poate să scape omul întotdeauna vesel.

— Ce ți-s'a întâmplat, moșule? Povestește-mi.

— O poveste, domnișorule, dar o poveste care mi-s'o întâmplat astă noapte. — Cum mă vedeai că eu nu-l mai răspundeam, urmă după o pauză. — S'apropie sfârșitul lumii, domnișorule.

— Cum?...

— Stai numa să-ți spun, domnișorule. Mergeam în biata-mi colibă și Ghiță și Petrea erau în sat, de altfel încă nici acum nu s'au întors. Deodată aud un urlet prelung și subțire, apoi altele și altele. M'am trezit speriat și am văzut intrând în stână pe Cioban, tremurând din toate măduarele. Am dat să ies, însă m'oprit în loc un trăsnet grozav. Cioban mă ținea de pulpana cojocului și nu mă lăsa să ies. Atunci cellalți câini urlau din răspuțeri și oștile chătău jalnic. Înăbușit de spaimă m'am aruncat din gura lui Cioban și am năvălit afară. M'am căzut încremenit la pământ. Fulgerile străluciră nemiloase cerul și... domnișorule... urlau doișorule... jumătate bolta cerească era în flăcări.

— Dă-mi moșule... am încercat să-l întrec pe Trofim, care tremura aproape ca și eu astă noapte.

Sfințirea bisericii din Sântu jud. Mureș

I. P. S. nostru Mitropolit Alexandru în primăvara și vara anului acestuia și-a jertfit aproape toate duminicile și sărbătorile pentru sfințirea bisericii. Și așa va continua și în toamnă, până pe la mijlocul lui Octomvrie, dacă va fi sănătos.

Sfințirile de biserică sunt foarte oșitoare pentru un arhieru și împreunate cu multă cheltuială. Excelența Sa însă jertfește bucurios timp, bani și oboseală, numai ca să-și vadă credincioșii cât mai mulțumiți.

Sâmbătă în 20 August I. P. S. Sa a plecat cu trenul de amiază, însoțit de păr. canonic Victor Pop, de păr. asesor consistorial și director Iuliu Maior, de păr. Alexandru Oltean dela Cassa Centrală Capitulară și de studentul în teologie Crișan. În gara Reghin a fost întâmpinat de avocatul orașenesc dr. Pompei Pitea în numele prefecturii județului Mureș, de către păr. Simion Chibulcutean din Cosma în numele protopopiatului Teaca în care se află parohia Sântu și de păr. protopop Ariton M. Popa al Reghinului. Turtora le-a răspuns I. P. S. Sa și apoi s'a făcut plecarea cu automobilele spre Sântu.

La hotarul Sântului a fost întâmpinat de o mulțime de călăreți, în capul satului de notarul și primarul comunei, iar în fața bisericii de către păr. Gavril Covăsan îmbrăcat în odăjdii.

S'a început apoi slujba pregătirii sfințirii bisericii, spălându-se altarul mai întâi cu apă caldă, apoi cu vin și pe urmă ungându-se cu sfântul mir.

A doua zi au sosit în comună satele din jur, așa că în biserică abia mai era chip să străbată omul. I. P. S. Sa a fost adus în procesiune de către preoții îmbrăcați în odăjdii dela casa parohială la biserică, printre credincioși înșiruiți

— Stai să-ți spun, domnișorule, că încă n'am terminat. M'am sculat și ce să văd? Pe casa mea — să-mi sece mâna dacă n'am văzut cu ochii mei — zece dibăni lungi și deșirate, jucând și răzând sălbatec de câte ori flăcările din cer izbucneau mai luminoase. Le-am numărât una câte una, în mijlocul urletelor de câini, în behănturilor de oi și apoi am căzut ca trăznit la pământ.

Când m'am trezit, era către dimineață. Cerul era frumos și norii se împrăștiaseră, însă jumătate din el ardea ca și acum. Nu-l lucra bun la mijloc, domnișorule. La noapte pierim.

Moșul tăcu înflorat. Eu m'am uitat în ochii lui mari și albaștrii. Cum să-l explic?

— Moș Trofim, furtună a fost și la noi și locul de pe cer știi ce era? O sondă, o fântână de gaz metan, care s'a aprins.

Am voit să-l spun mai pe larg moșneagului, când, fără să vreau, am început să râd. Moșul se uită cu gura căscată și cu ochii holbați la mine și se izbi cu mâna peste frunte:

— Ala care s'o aprins și acum 3 ani și s'o stâns numa anu trecut?

— Ala, Moș Trofim.

— O, bat-o Dumnezeu s'o bată. Și io credeam că-l sfârșitu lumii!

Mugurel

de cele două părți ale căii, între sunetul clopote lor și în mireasmă de tămâie. După „Sfinte Dumnezeule“ s'a înconjurat biserica, sfintele moaște fiind purtate pe sf. disc de către însuși I. P. S. Sa. S'a citit apoi decretul de consacrare a bisericii și s'a iscălit de către toate autoritățile, iar apoi s'a așezat dimpreună cu sfintele moaște în masa de piatră a altarului.

La sfârșitul sf. liturghii I. P. S. Sa a predicat afară în întirim de pe o masă, ca să poată fi auzit de către întreg poporul.

La banchet a vorbit I. P. S. Sa pentru M. Sa Regele și Preafericitul Părinte dela Roma, pretorele plasei pentru I. P. S. Sa, păr. canonic Victor Pop pentru autoritățile civile, păr. asesor Iuliu Maior pentru cărturarii din Sântu, iar, păr. protopop Ariton M. Popa pentru Sânteni și preotul lor.

Și acuma ceva și despre Sântu și credincioșii de acolo.

La Sântu era, până bine de curând, o biserică veche de lemn, făcută în 1813 și închinată sfinților arhangeli Mihail și Gavril. Vechea biserică însă s'a cam dărăpănat, iar Sânteni, cari sunt oameni harnici, s'au hotărât să-și facă biserică de piatră. Di notar public Dr. Ioan Luca din Năsăud, un fiu al comunei, i a îndemnat și ajutat mai mult. D. Sa a cumpărat și un clopot mare. Biserica este mare, frumoasă și draguț pictată.

Sânteni au fost totdeauna oameni harnici și iubitori de învățătură, deaceia nici nu credem să existe în județul Mureș vreo comună românească din care să fi ieșit atâția cărturari ca din Sântu. Ei au fost totdeauna buni uniți, cari au ținut cu scumpătate la biserică Blajului. Intre părinții cari au subscria actul Sfintei Uniri cu Roma, în sinodul cel mare dela Alba-Iulia, la 1700 aflăm și pe protopopul Vasile din Sântu cu 7 preoți, ceea ce arată că pe atunci Sântu era scaun protopopesesc. Acuma Sânteni au norocul de a avea un preot cucernic și cu frica lui Dumnezeu, în persoana păr. Gavril Covăsan, care-i conduce minunat de bine. Tot pe atât de cucernic este și prentessa, ceea ce este o mare fericire pentru acest popor.

Uitasem să pomenesc, că la sfârșitul sf. liturghii doi preoți au cuminecat, peste o jumătate de oră, mulțimea mare a credincioșilor cari au dorit să se împărtășească.

Sânteni pot fi mândrii de biserică lor.

Instalarea noului preot la Chisdia-Timiș

În urma trecerii On. Iosif Stolca ca paroh la Gurba, jud. Arad, Ven. Ordinariat Episcopesc al Lugojului a numit pe nou hirotonitul Ioan Socol de preot al frunțașei parohii bănățene Chisdia.

Solemnitatea introducerii noului preot s'a desfășurat Duminică, 7 August în frumoasa biserică parohială din loc, prin Rvf. George Munteanu vicarul Timișoarei, asistat fiind de preoții Iosif Stolca și Ioan Ignățel din Timișoara, fost învățător în Chisdia 19 ani. Au mai participat: D-nele Lucreția I. Ignățel, fostă învățătoare în localitate 21 de ani, Maria I. Stolca, Valeria I. Socol, Elena căp. Tătaru, apoi autoritățile locale: N. Nedelcu dir. învățător, M. Kunet notar, Tr. Stolca perceptor, Gh. Sulea brigadier silvic, A. Napu șeful postului, primarul comunei și credincioșii în haină de sărbătoare.

Dimineața s'a afliat Mănecatul, urmat de sf. Liturghie, celebrată în săbor de preoți, la care a cântat corul elevilor dela școala primară sub conducerea harnicel d-ne preotese Maria I. Stolca. Au fost și 80 de cuminecări. — La sfârșitul sf. Liturghii a avut loc solem

Biserica unită în slujba neamului

Planurile mari ale episcopului Petru Pavel Aron, de a deschide trei feluri de școli la Blaj — Groaza dușmanilor noștri că ne vom trezi — El totuși deschide școlile din Blaj încă înainte de a se întroniza, la 11 Octombrie 1754 — Taxe școlare nu se plăteau, pe cei mai mulți elevi îi ținea episcopul cu pâine și cu fiertură — Acestea sunt cele dintâi școli românești din lume — Ce spune despre ele ortodoxul C. Misail

Episcopul Petru Pavel Aron, abia întors la reședință, trebui să înceapă o luptă dintre cele mai îndârjite împotriva agenților streini de tot felul, ungurești, săsești, sârbești și rusești, cari toți își dară par'că mâinile ca să răpună pe vlădica român și biserica unită, fiindcă o vedeau că merge spre o înflorire națională. Căci vlădica avea de gând ca în aceeași toamnă (1754) să deschidă la Blaj „școale românești”, unde să poată învăța carte cine vrea, fără de nici o plată. Voia să deschidă adecă: școală de obște sau primară, unde să învețe a citi și a scrie aceia cari nu știu, fie bătrâni, fie tineri; școală latinească sau liceu, unde să se învețe limba latină, în care se făceau pe atunci toate scrisorile oficioase, precum și limba nemțească și ungurească, cari erau limbile vorbite în țară. Avea în plan să deschidă și seminar, unde să între aceia cari vreau să se facă preoți, și să învețe teologia, morala, istoria Românilor și istoria bisericească, sfintele Taine, și alte câte trebuie să știe un preot. Școale românești de aceste încă nu se afluă nicăiri în lume, iar Ungurii, Sașii, Sârbii și Rușii știau că Românii dacă vor învăța carte, își vor cunoaște obârșia, vor ști că ei sunt poporul cel mai vechiu în țară, cel mai numeros și cel mai nedreptățit, și poate că la o bună vreme își vor pretinde drepturile răpitate cu sila în decursul veacurilor.

De aceasta se temeau dușmanii Românilor, și pentru aceasta începură a mișca toate pietrele — cum se zice — ca să zădărnicească planurile episcopului român. Dar Petru Pavel Aron, în școalele cele înalte din Roma învățase, ce fel de neam sunt Românii, și voia cu orice preț să învețe și pe alții. Curaj avea, căci avea nădejde și încredere în Dumnezeu și știa că Dumnezeu ajută dreptății.

În mănăstirea „Sfânta Troiță” — cum se numea atunci — erau câțiva călugări învățați și harnici, cum au fost Grigorie Maier, Silvestru Callani, Atanasie Rednic și Gherontie Cotorea,

nitatea instalării noului preot. Păr. Vicar a vorbit despre misiunea preotului, prezentând credincioșilor pe noul păstor Ioan Socol, al cărui decret de numire îl citește, apoi îi predă chelle, sf. Evanghelle și crucea. La urmă în cuvinte dulcose, cari au stors lacrimi asistenței, își la rămas bun dela fostul paroh local, Iosif Stoica, a cărui plecare din vicariatul său mărturisește că o regretă spunând, că pe Sfinția Sa l-a avut printre cei mai zeloși preoți ai districtului vicarial.

Noul preot răspunde printr'o simțită predică, în care-și schițează planul pastoral, și cere sprijinul și conlucrarea tuturor. Vorbește apoi și fostul paroh Iosif Stoica, luându-și rămas bun dela credincioșii săi, pe cari l-a păstorit 6 ani, și-l îndeamnă să rămână tari în credința lor și ascultători față de noul lor păstor sufletesc.

În continuare s'a sfințit o frumoasă cruce de lemn pictată, pe care a dăruit-o bisericăi noastre Familia On. Ioan Ignățiel din Timișoara, spre a fi pusă pe masa curatorilor.

La orele 1 d. m. a avut loc o mică recepție în casa parohială, la care au participat și membrii curatoratului bisericesc.

Correspondent

cari erau cu sufletele aprinse de cea mai curată dragoste de neam, și cari și-ar fi jertfit bucuroși viața, numai să poată schimba soarta acestui neam, batjocorit și chinuit aici în Transilvania, dar și mai batjocurit și mai chinuit în țările românești Moldova și Muntenia, în jugul rușinos și greu al fanarioților. Vlădica în înțelegere cu ei, voia să ridice aici la Blaj o școală mare, de unde să se imprăstie oameni învățați în toate unghiurile locuite de Români, și să spună tuturor că Muntean, Moldovean, Bănățean și Ardelean suntem tot un neam, și încă un neam mare, urmași ai Romanilor cari odinioară au stăpânit lumea, și că acest neam a fost rupt în trei de cătră dușmani și răuvoitori, dar că iarăși trebuie să se unească — mai curând ori mai târziu — ca să fie un singur popor în o singură țară și cu un singur stăpânitor.

Acestea erau gândurile episcopului Aron și ale călugărilor din mănăstirea Sf. Treimi dela Blaj, când vlădica Aron luă în mână toiagul arhieresc, și când, după aproape nouă ani, poporul Român din această țară avea iarăși păstor.

Încă la anul 1741, vlădica Inochentie puse piatra fundamentală mănăstirii, școalelor și bisericilor catedrale din mijlocul lor. Edificiul mănăstirii s'a terminat însă abia după cinci ani, adecă la 1746, și atunci se și așezară acolo cei dintâi călugări veniți cu studii înalte din străinătate, pe cari i am amintit.

Petru Pavel Aron fusese sfințit întru episcop la 1 Septembrie 1754. La 29 Septembrie fu introdus în beneficiu, adecă preluă castelul și moșia, iar la 11 Octombrie și dădu un decret pentru deschiderea școalelor, căci voia ca școalele să fie deschise pe când se va instala, ceea ce s'a și întâmplat, căci instalarea lui a fost numai la 12 Noembrie, iar școalele s'au deschis solemn la 18 Octombrie.

În decretul de deschidere dela 11 Octombrie 1754 episcopul Aron zise între altele: — Cât va fi cu putință mai curând, să ne apucăm de deschiderea învățăturilor și chivernisirea intr'ânsele a celor lipsiți, căci toți sunt însetoși și flămânzi de hrana cea sufletescă. Pentru aceea tuturor fiilor noștri, ori cari vor cere, trebuie după putință să li se frângă sfânta pâine (a învățaturii) și a-i cuprinde la învățătură, nici o plată dela ei așteptându-se.

În anul cel dintâi, în toate trei școalele erau 178 de elevi dintre cari pe mulți îi ținea episcopul cu pâine și la praznice cu fiertură, și laștorul Samoilă Clain.

În anii următori numărul lor trecu peste 3000, și se îmbulzeau la învățătură nu numai tineri, ci și oameni în vârstă, ca să asculte lecțiile înțelepte ale părintelui Grigorie Maier, vătavul școlii latinești (directorul liceului), și al părintelui Atanasie Rednic, vătavul (rectorul) minarului.

Acestea au fost cele dintâi școli românești din tot cuprinsul locuit de Români, și înainte lor n'au fost alte școli românești, nici în Transilvania, nici în Principatele Românești Moldova și Muntenia. Iată ce zice despre aceste școli scriitorul ortodox din Muntenia C. Misail:

— Pe când la noi (în Principatele Românești) nu mai existau decât două-trei bucheri grecești, dincolo de munți (în Transilvania) înflorau școalele adevărat românești dela Blaj.

Dascălii acestor școli — despre cari vorbim mai mult altă dată — au fost dascălii tregului neam românesc de pretutindenea. Ei au știut să dăde în sufletele românești mândria națională, care de mult era părăginită, ca o moină nelucrată de multă vreme. Ei au știut împoșta sufletele și a înviora nădejdea în viitorul pe care Pronia Dumnezească ne-a hărăzit să-l vedem noi, adecă unirea tuturor Românilor și readucerea stăpânirii lor pe meleagurile și brazdele date cu sângele și sudorile strămoșilor. Acei dascăli zmeriți au știut aprinde candela tainică a dragostei de neam în sufletele românești dela Nistru până la Tisa, și să facă ca preste întreg cuprinsul pământului locuit de Români să strălucească ca un soare nou, un soare care să dea viață poporului nemângăiat și amărit de atâtea veacuri, ca și cum soarele de primăvară vestește câmpiilor sosirea vremii rodniciei, a vremii când toate plantele vor putea să se desvolte în libertate și să aducă fiecare roade după porunca Dumnezeu.

Neamul Englezilor cinstește în fiecare an cu mare praznic orașul Oxford, unde s'a deschis cea dintâi universitate în ținuturile locuite de Englezi. Românii ar trebui să cinstească la fel Blajul lui Petru Pavel Aron, căci aici s'au deschis ochii acestei națiuni prin cele dintâi școli românești. Aici s'a aprins mai întâi fiacăra dorinței de libertate națională, și de aici s'a răspândit ca o ploaie binefăcătoare prin toate unghiurile lumii locuite de Români. După cum zicea marele învățat și scriitor din București, Ioan Heliade Rădulescu, când înainte de 1848 a fost la Blaj:

— De aici a răsărit soarele Românilor!

N. Lupu

Deschiderea școlilor dela Blaj

CUM STA LUMEA SI TARA

Invoială de pace cu Ungurii — Sbucium și frământare în lume
— La poarta lumii bate din nou războiul — Ce se petrece
în Palestina — Situația războiului din Spania

Înțelegerea cu Ungaria

Duminică 21 August la Bled în Jugoslavia a intrunit sfatul țărilor din Mica Înțelegere (România, Jugoslavia și Cehoslovacia). Din partea României a luat parte dl Petrescu Comnen, iar din a Cehoslovaciei dl Krofta. Au mai venit la Bled cu această ocazie și reprezentanții de ai Franței, Angliei, Italiei, Germaniei, Greciei, Bulgariei și Ungariei.

În ședințele cari s'au ținut în zilele de 21 la 24 August au fost discutate pe rând toate lucrurile — mai însemnate ca înarmarea Ungariei, legăturile cu Societatea Națiunilor și altele, cari privesc deopotrivă pe cele trei țări aliate.

În deosebi s'a căutat să se ajungă la o înțelegere cu Ungaria. Primul pas de apropiere s'a făcut prin aceea că i-s'a recunoscut Ungariei dreptul de a se înarma la fel cu celelalte state. În schimb Ungaria s'a legat că în cazul că va avea v'ro neînțelegere cu România, Jugoslavia ori Cehoslovacia, nu le va ataca pe nici una, ci va căuta să limpezească lucrurile pe cale pașnică.

Război sau pace?

Întrebarea se pune aproape în fiecare an aceeași firească teamă și neliniște. Ce va fi? Va izbucni oare un nou război? Oare sprijin acelor cari au făcut războiul să nu fie nici el crușat de prăpădal prin care au trecut strășii lor? Mai ales anul acesta a fost un an plin de lagrijorări și negre prevestiri. Lumea trăiește într'o continuă teamă. Zărilor sunt tot mai întunecate. Știrile cari vin din cele patru colțuri ale pământului sunt mai neliniștitoare.

Germania face ce vrea în fața Europei neputincioase. Mai în primăvară a ocupat Austria și nu se știe când va încerca să pună mâna și pe Polonia, pentruca într'o bună zi să se audă că a cucerit și Cehoslovacia. În continuu concentrează soldați, adună material de război și se întărește din greu la granițe. Marile manevre militare, cu peste 200.000 de soldați cari se desfășoară acum acolo, îi arată și mai mult gândurile războinice, căci acestea nu sunt altceva decât o adevărată probă de război.

În Cehoslovacia deasemenia lucrurile nu s'au îmbunătățit, chiar atât de ușor pe cât se credea la început. Partidul germanilor, având la spate puternicul sprijin al Germaniei, se lasă greu de tot într'o înțelegere, și nemulțumirea lor ușor poate fi scântela viitorului război care să cuprindă în flăcările lui întregă Europa. Șeful lor, d. Heinlein, tot pune la condiții și amână să primească propunerile de împăcare, ce i-se fac. Așteaptă că da de se vor întoarce lucrurile în așa fel ca Germania să poată pune mâna pe Cehoslovacia și el să se trezească în brațele lui Hitler.

Anglia și Franța le-au cam tăiat nădejdea și gândurile năpraznice de război. Un ministru englez a declarat că Anglia este hotărâtă să-și țină făgăduințele făcute, așa că în

cazul când Cehoslovacia va fi atacată, ea nu va sta cu mâinile în sân, ci alături de Franța îi va da tot sprijinul și ajutorul ei.

Întreagă lumea așteaptă cu nerăbdare liniștirea Cehoslovaciei și dorește ca încercările de împăcare pe cari le face acolo trimisul Angliei lordul Runciman să reușească.

Situația nu s'a limpezit încă nici în celelalte părți.

La Răsărit Rușii și Japonzii după părulala din săptămâna trecută, așteaptă ca dulăii la stână, inverșunași, gata să se încalere din nou.

Pe pământul înroșit de sânge al Spaniei învrăjbite, încă nu s'a coborât pacea atât de mult așteptată de întregă lumea și pârjolul stă gata să cuprindă în vălvătăile lui întreg pământul.

Vechea ură dintre popoare nu s'a potolit. Sub spuză dușmănilor din trecut mocnește jarul viitorului război și pacea nu se va coborî în lumea întunecată de dureri a oamenilor, atâta vreme cât în suflete nu se va sălășui iubirea și iertarea legii lui Hristos.

Frământările din Franța

Anul acesta Franța a trecut prin mari frământări. De o vreme această țară își schimbă guvernele cum și-ai schimba cămașa din spate. Guvernele erau răsturnate printr'un simplu vot de neîncredere al parlamentului și altele le luau locul.

De astădată încurcătura ivită prin demisia a doi miniștri a fost repede pusă la punct. Șeful guvernului dl Daladier s'a arătat priceput. Pe cei doi miniștri cari și-au dat mulțumita i-a înlocuit îndată fără să mai amâne lucrurile și astfel situația politică din Franța a fost limpezită.

Vizita regentului Horthy în Germania

Am cam fost obișnuiți cu vizitele cu tâlc și rosturi mari, așa că nu ne mai miră dacă auzim că cutare ministru îmbătrânit își plimbă iarăși înțepeneala oaselor pe pământul nu știu cărei țări prietene și cearcă să pipăie și să vadă la fața locului cât de adâncă și adevărată-i această prietenie.

Mai în iarnă a umbliat cu colindul de-a lungul Europei trimisul Franței, ministrul Delbos, a urmat apoi vizita lordului Halifax în Germania, vizită și aceasta cu tainice rosturi și înțelesuri politice.

Odată cu venirea primăverii s'a destășurat vizita lui Hitler la Roma în Italia, cu răsunătoarele pupăciuni și declarații de prietenie și frăție veșnică dintre italieni și nemți, iar mai în vară Franța a primit și sărbătorit pe pământul ei, pe regele și regina Angliei. Șefii de state sau cam căutat după ochi și după prietenii. Acum nu de mult, numai în cursul săptămânii trecute, șeful Ungariei, regentul Horthy a făcut o vizită lui Hitler la Berlin, unde a fost primit cu toată cinstea cuvenită. Această vizită ne arată și ea ca și alte vizite că Ungarii se cam scaldă în apele politicii nem-

țești și fac ochi dulci Nemților. Se crede totuși că această vizită nu are v'ro însemnătate deosebită și că regentul Horthy a răspuns mai mult invitației dlui Hitler.

În Germania Evreii vor putea fi cunoscuți în viitor și după nume

În zilele trecute guvernul german a făcut o listă a numelor curat jidovești pe cari vor putea să le poarte pe viitor Evreii. Evreii care nu are un nume din acelea cari se află în listă, va trebui să-și pună, începând cu 1 Ianuarie 1939, la coada numelui său și acela de „Israel“, dacă-l vorba de un bărbat, și acela de „Sara“, dacă-l vorba de o femeie.

Prin această poruncă stăpânirea nemtească vrea să se ajungă acolo, ca în Germania Evreii să poată fi ușor recunoscuți de toată lumea și după nume, nu numai după perciuni și pistol.

Și Egiptul se înarmează

După veștile cari vin de acolo pare-că guvernul egiptean este hotărât să introducă serviciul militar obligator pentru toată lumea. Planul de lege hotărăște chemarea sub arme a unui milion de tineri. Câți ani vor face armata aceștia, nu se știe. Se crede că instruirea lor se va face împreună cu a garnizoanelor engleze.

Semnele cari se arată nu sunt de loc semne bune. Când țările se înarmează și strâng din greu arme, nici războiul nu-l departe. Toate acestea nu sunt decât norii cari prevestesc deslănțuirea furtunii.

Turburările s'au întins în toată Palestina

În Palestina situația este din zi în zi tot mai grea. Vineri dimineața la Iaffa a fost aruncată o bombă foarte puternică în piața de legume din cartierul arab. Bomba explodând a omorât 30 de oameni și a rănit 60.

În urma acestui omor valul turburărilor s'a întins în întreagă țara. Pe drumul dintre Iaffa și Ierusalim, Arabii drept răzbunare au omorât doi Evrei și au rănit greu 7.

La nord de Tulkarem o cestă de Arabi bine înarmați a atacat un convoi militar englez. În luptă au fost omorâți 10 Arabi.

În atacurile pe cari le dau acum Arabii se arată tot mai hotărâți și mai bine pregătiți.

Luptele din Spania

Luptele pe Ebru au continuat cu înverșunare, în tot cursul săptămânii trecute, pe un front larg de peste 6 kilometri. Bolșevicii n'au mai putut să se împotrivescă atacurilor naționaliste și au trebuit în cele din urmă să se retragă. Naționaliștii au făcut foarte mulți prizonieri și au luat mult material de război.

Pe frontul Toledo și Estramadura trupele naționaliste și-au continuat deasemenia înaintarea.

În ultimele zile însă s'au cam schimbat lucrurile. Bolșevicii au început să reziste naționaliștilor și în unele locuri, cum a fost pe frontul Estramadura, au reușit chiar să-și câștige multe din pozițiile pierdute.

Generalul Franco a primit planul de retragere a voluntarilor

În celea două tabere învrăjbite din Spania luptă o mulțime de voluntari streini din toate țările.

De câte ori s'a încercat să se pună capăt războiului de acolo lumea s'a lovit de aceasta greutate: retragerea voluntarilor. Nici unul din cei învrăjbiți nu voiau să-și lase voluntarii să

plece și toate încercările de împăclire rămăneau baltă.

Acum se spune că șeful naționaliștilor, generalul Franco, a primit propunerea englezilor de a se face retragerea voluntarilor streini. El cere însă ca și bolșevicii să primească această propunere.

Când se va sfârși războiul nu se știe. Încercări de împăclire au mai fost ele și altele de când a izbucnit acest război și luptele au continuat tot așa.

Se pare că-i mult mai ușor să intri în război decât să ieși din el.

Acest lucru ar putea să-i țină bine în minte țările cari mereu stau cu mâna pe pușcă și cu războiul pe buze.

AVIZ. La toate școlile secundare române unite de băieți și fete din Blaj cursurile încep în ziua de 15 Septembrie c. iar înscrisura definitivă și plățirea taxelor se face în 13 și 14 Septembrie c.

Parastas pentru odihna sufletului Reginei Maria. Sâmbătă s'au împlinit 40 de zile de când regina războiului și întregirei românești a închis pentru totdeauna ochii. Poporul, care a petrecut-o la groapă cu sufletul înlăcrimat și cernit de durere, a înălțat în această zi la ceruri creștinești rugăciuni pentru odihna sufletului ei. În toată țara s'au slujit parastase. La Curtea de Argeș preoții au slujit parastasa lângă mormântul Reginei, fiind de față M. S. Regele, membrii guvernului, și consilierii. regali I. P. S. Patriarh a depus pe mormânt o coroană de flori, în numele guvernului. Și în catedrala din Blaj s'a făcut cu acest prilej un parastas slujit de mai mulți canonic și preoți.

Rămășițele pământești ale lui Octavian Goga au fost duse la Ciucea. Marele poet Octavian Goga și-a arătat prin testament dorința de a fi înmormântat la Ciucea, acolo unde s'a și stins din viață, în castelul său. Această ultimă dorință i-a fost împlinită. Vineri după amiază sicriul cu rămășițele pământești ale aceluia care a fost Octavian Goga, a fost ridicat dela capela cimitirului Bellu din București și adus la Ciucea, în pământul Ardealului pe care marele bărbat l-a iubit atâta în viața lui. Solemnitatea înmormântării la Ciucea s'a desfășurat sâmbătă, într'un cadru restrâns și familiar. De față au fost doar câțiva membri ai familiei și pretinți, iar ca reprezentant al guvernului d. prof. Silviu Dragomir.

Descoperiri vechi la Blaj. Cu ocazia săpăturilor ce s'au făcut de tinerii premilitari, concentrați la Blaj, pentru munca de folos obștească, în dealul dela Lupan, s'au găsit lucruri vechi de demult, o brățară de aur și mai multe vârfuri de săgeți. Săpându-se ceva mai în adâncime, s'a dat peste un mormânt vechi, despre care cunosătorii au spus că ar fi de pe vremea Scifilor. Lucrurile aflate au fost incredințate dlui Dr. Coriolan Suciu, directorul Școlii Normale de învățători, care le păstrează muzeul școlii.

Dela „Astra”. Adunarea generală a „Astrei” se va ține anul acesta la Abrud în 10—12 Septembrie. Cel cari doresc să la parte

la această adunare se vor bucura de o reducere de 50% pentru toate trenurile de călători. Biletul luat întreg la stația de plecare este valabil la reîntoarcere pe baza unui certificat de călătorie ce se va primi în zilele de 10—12 Septembrie dela biroul despărțământului „Astra” din Abrud și vizat de stația de acolo. Îndemnăm din inimă pe toți cetățenii noștri să meargă cât mai mulți la această adunare generală.

A murit un fruntaș al vieții politice românești. Telegrama din străinătate au adus tristă veste că Miercuri seara la un spital din Elveția a încetat din viață cunoscutul fruntaș politic român, Grigorie Filipescu. În viață răposatul s'a arătat ca un mare bărbat politic și iscusit gazetar. Multă vreme a fost șeful partidului conservator și directorul ziarului „Epoca”.

Liceul-internat „T. Cipariu” Dumbrăveni, jud. Târnava-mică, în anul școlar 1938/39 va funcționa cu clasele I—IV și VI—VIII. Sunt locuri libere în toate clasele. Taxele școlare Lei 2600, pentru internat Lei 10500.

Ca să fie recunoscut de mamă, îi cântă un cântec vechi din copilărie. Acum 30 de ani un tânăr francez a plecat să-și încerce norocul în lumea largă. Valurile vieții l-au purtat prin multe țări până a ajuns în America, unde a făcut avere. După 30 de ani de pribegie doră de țară l-a mânăsară și cătră satul său, unde lăsase o mamă îmbătrânită și săracă. După atâția ani de despărțire, în sat nu l-a mai recunoscut nimeni nici chiar mamă-sa care îl credea un străin și un înșelător. Înzadar a încercat pribegul să-i dovedească, că el îl fiul ei plecat de atâta vreme în străin, ea nu l-a crezut. „Dacă în adevăr tu ești fiul meu, a zis ea, atunci cântă-mi ceva din copilărie, un cântec pe care îl cântam noi demult când erai copil”. Și străinul n'a stat mult pe gânduri. Deși trecuseră ani mulți de când se despărțise de mamă-sa, și-a adus bine aminte de cântecul pe care îl cânta ea adineaori când era copil, era un cântec vechi de leagăn. Aceasta a fost cea mai bună dovadă că el nu minte și numai după aceasta mama și-a primit și îmbrățișat feciorul.

Încercare de omor în trenul București-Oradea. O interesantă încercare de omor s'a produs Miercuri noaptea în trenul accelerat, care face drumul între București și Oradea. Dl dr. Ionel Gaspar, secretarul dlui Valda-Voevod, venia cu acest tren spre Cluj. Între Sigișoara și Mediaș, pe când dormia, a fost atacat de un necunoscut care a încercat să-l strângă de gât. Între el și hoț s'a inclus atunci o luptă înverșunată. Văzând că nu-l poate răpune cu una cu două, hoțul cu o îndemănare neobișnuită a scos din buzunarul dlui Gaspar revolverul, pe care acesta-l avea la el și a tras. Glontecele a nimerit în plin și dnul Gaspar s'a prăbușit într'un lac de sânge. Pe când a intrat conductorul la el, l-a găsit abătându-se între viață și moarte. Hoțul însă nu mai era acolo, dispăruse și luase și cei 450.000 lei pe cari dl Gaspar îl avea la sine. A treia zi dl Gaspar a murit.

Isprava unui îndrăgostit. Dragostea de multeori îl cu toane și aducătoare de mari ponoase. Până să-te desmeticești bine, te împinge la necumpănite și nejudicate fapte, pentru că apoi o viață întreagă să te miri, de ce ai fost în stare să faci, când ai fost cuprins de frigurile ei. Dar supărarea și amărăciunea sunt cu atât mai mari atunci, când, orice ai face, această dragoste nu este împărțită. Așa

l-s'a întâmplat și lui Nicolae Petrișor, din comuna Ociu, din țara Hălmagiului. Se îndrăgostise bietul flăcău nebunește de o fetiță din satul său. Dar Maria Baltă, acesta era numele fetelii spre marele său necaz nu-i avea grădă. Dragostea ei se îndrepta spre altul mai lucid și mai poznaș și Nicolae Petrișor nu mai avea nici o nădejde. Ce să facă? — Satul de a mai aștepta în zadar, bietul îndrăgostit s'a hotărât s'o fure. Și într'o bună zi, pe când lată se întorcea dela târgul din Hălmagiu, ajungând-o pe drum cu căruța, a poftit-o să se urce lângă el, ca s'o ducă până acasă. Fata, nebănitoare, a primit. N'a așteptat să fie prea mult rugată și s'a urcat în căruța. Se vede treaba că nici ei nu-i era clar așa de urât flăcăul. Când s'a văzut însă cu fata alături, Nicolae Petrișor n'a mai plecat acasă. A întors căruța și a luat-o în altă parte. Tatăl fetelii, auzind de această răpire, a plecat după fată. A găsit-o într'o comună din Hunedoara, într' un stugur. Mirele nu mai era niciări. Dându-și poate seama de urmările fetei lui necugetate, plecase. Fata, neținând seamă de dragostea flăcăului, l-a dat în judecată, pentru că a răpit-o împotriva voinței sale. Că o fi așa, sau toată supărarea fetelii vine din faptul că a fost părăsită, nu se știe. Poate-că după ce vor trece primele supărări, tinerii fugari se vor împăca și vor dura o nouă gospodărie pe vălele din munții Hălmagiului.

Copii osândiți la moarte. Tribunalul militar din Ierusalim a osândit la moarte pe doi copii de evreu, fetița Rachel Coca în vârstă de numai 12 ani și pe tânărul Mișel Alger de 17 ani. Amândoi copiii sunt învinuți că au aruncat bombe asupra unui autobuz, omorând 3 oameni și rănid gres și 25.

Se împlinesc zece ani de când a fost iscălit un mare tratat de pace. Anul acesta se împlinesc zece ani de când a fost iscălit pactul Briand-Kellog. Toți acei cari au iscălit acest pact, America, Germania, Italia, Franța și Japonia, s'au legat că nu vor mai lăsa să izbucnească războiul și vor lucra pentru păstrarea păcii. De atunci n'au trecut însă decât zece ani, înțelegerea făcută a fost lăsată la o parte, cuvântul dat uitat, și războiul a izbucnit în mai multe părți ale pământului, aruncând jale în suflete și sărăcie în mijlocul milioane de oameni. Poate că înțelepciunea va birui în cele din urmă și focurile de azl se vor stinge pentru binele omenirii.

Vom avea ierni mai blânde. Așa spune un mare învățat norvegian, profesorul Adolf Hotel, dela Universitatea din Oslo. El a declarat că începând cu anul 1938 temperatura mijlocie din vremea iernei va crește în continuu, cu mai mult de 7 grade, așa că iernile pe cari le vom avea vor fi tot mai blânde. Învățatul profesor spune că pricina acestor schimbări, este o schimbare în căldura și lumina soarelui.

Un englez zboară într'o ladă, dela Londra la Amsterdam. Tânărul W. M. Edvardo, funcționar comercial din Londra, primise o scrisoare dela logodnica sa din Amsterdam, în care aceasta îl chema să meargă negreșit la ea. Cum în avionul care mergea spre Amsterdam nu mai erau locuri pentru călători, nerăbdătorul tânăr n'a mai voit să aștepte, ci și-a cumpărat o ladă mare, pe care a scris adresa logodnicel sale din Amsterdam. S'a așezat apoi în ladă și a poruncit hamonilor să-l ducă la avion. Costul călătoriei n'a fost decât 1500 lei și tânărul a putut merge în felul acesta să-și vadă logodnica.

O nuntă cu bucluc.

Flăcăul Ion Marin Stela dintr'un sat de pe valea Prahovei, era îndrăgostit foc de o fată din satul său, Maria Scarlat și voia să o ia în căsătorie. Alegerea aceasta însă nu era de loc pe placul părinților acesteia însă nu era de loc pe placul părinților acesteia, cari voiau ca feciorul lor să se însoare cu altă fată mai bogată, mai din neam și mai din viață. Cu toată împotrivirea celor de acasă, flăcăul a ascultat de glasul dragostei lui și într-o bună zi s'a dus la primărie să se cununese cu aceea pe care o iubea. Auzind părinții săi că feciorul lor vrea să-le aducă cu orice preț noră 'n casă, în loc să se gătească de nuntă pentru primirea ei ca niște socrii cari ce erau, de bucurie au pus amândoi mâna pe câte un rețel și au alergat la primărie, unde aflându-și feciorul gata să se cununese, au tras o bătaie soră cu moartea. Mireasa însă a putut scăpa nepleptănată și ea în înălțimea mare ce s'a făcut atunci.

Un șarpe mare a fost prins la

oala cu lapte. În mai multe rânduri, femela locitorului Dobrescu Ștefan din comuna Măgurele Mare, băgase de seamă că cineva îl bea laptele din oale. Întâi a crezut că-i pisica și de aceea a alungat-o dela casă. Dar laptele tot dispărea. A bănuțit atunci copiii. Intr'o dimineață, intrând în cămara, în care se aflau oalele cu lapte, spre marea ei mirare a dat peste un șarpe de o mărime neobicinuită, sorbind cu poftă din o oală, de pe care răsturnase acoperământul. Surprins înainte de a ajunge la gaura pe unde intrase în oale, șarpele a fost omorât.

Cărți nouă

TEODOR MURĂȘANU: Lilioară, poeme, Colecția Abecedar, editura Miron Neagu, Sighetara, 84 pagini, format 23/16 cm., prețul 50 Lei.

Profesorul Teodor Murășanu din Turda își publică Colecția Abecedar câteva din frumoasele sale poezii. Toate că aceste poezii sunt îmbrăcate în haine moderne și sunt scrise pentru cărturari, unele dintre ele: »Boii«, »Oile«, »Cântec pentru florile grăului«, »Cântec de Paști«, »Fluerul meu«, »Ceteră-flaut«, »Al cui e Ardealul se pot citi și gusta și de către cetitorii țărani, cu puțină carte.

În poezia »Fluerul meu« spune poetul, ce-i place să aia să cânte. E vorba de fluerul lui de soc, de care are unii răd, fiind neisprăvit:

„Dar așa cum e, mirositor a pământ
A câmp, a sat, a cojoc, a oale,
A lărbă, a clopot, a cioaie, —
Mi-e drag totuși, și atât mi-e de sfânt
Ca ziua cea de primăvară...”

În »Ceteră-flaut« tot despre poeziile sale vorbește poetul, de unde și-le adună:

„Melodiile mele-s fluere-n vânt
Cu rădăcini de pământ.
Culorile mi le-aadun din vâpăile luncilor,
Ale soarelui, ale lumii“.

Frumoasă ni-se pare poezia »Boii«, pe care o și reproducem aici:

„Boilor, cuminților, colozilor, *)
Razimul strămoșilor-părinților!...
Cine v'a dat ochii blânzi și mari,
Cine v'a făcut vâjnoși și tari?
Cine v'a trimis ortaci Românilor,
Să împliniți porunca mâinilor,
Aplecându-vă grumajii uniți în juguri,
Ferecați de blestamate pluguri?”

Cine v'a lăsat tăcând mereu,
Cine v'a legal cu ce-i mai greu,
Razimul strămoșilor-părinților,
Boilor, cuminților?!”

Noi numai bucura ne putem când vedem că un poet ardelean a ajuns să scrie poezii atât de frumoase, să ne-am bucura și mai mult, dacă lumea cetitoare l-ar răsplăti pe acest poet, cumpărându-i cât mai mulți exemplare ale volumului acesta.

Concursul și expoziția grăului

Pentru aflarea și distingerea plugarilor cari lucrează pământul mai bine și produc grâne mai superioare; pentru a se putea determina cari sunt regiunile și comunele mai potrivite culturii grânelor; pentru ca să se dovedească că cultura grăului aduce câștig, Ministerul Agriculturii și Domeniilor a ordonat ca în 50 județe din țară să se organizeze concursul (intrecerea) grăului.

Județul nostru având pământ și climă potrivită pentru cultura grăului face parte din cele 50 de județe.

În luna Aprilie a. c. au fost înștiințați toți plugarii, prin primării, ca să se înscrie la concurs. — Inscriserile s'au făcut până în 15 Mai a. c. în total s'au înscris 456 proprietari mari, mijlocii și mici.

Hoidele gospodarilor înscriși au fost vizitate cu ocazia inspicatului, când s'au pus note pentru asolament, cultură și curățenia lanului.

Prin asolament, se înțelege rotația plantelor și anume cum urmează plantele unele după altele în același loc. — Note mai mari au primit grânele, cari au fost semănate după trifoi, borceag, (bichen) ori ogor negru și cele mai mici cele semănate după porumb. Grâul nu merge bine după porumb, deoarece porumbul se recoltează prea târziu, așa că nu este timp îndeașuns pentru pregătirea terenului.

Prin cultură se înțelege cum este lucrat și îngrijit pământul, câte arături s'au făcut pentru semănatul grăului și ce îngrășăminte a primit. Grânele semănate cel puțin cu două arături au primit note foarte bune.

Lanurile lipsite de burueni au primit deasemenea note foarte bune, în timp ce acelea cu burueni, ori cu secară au primit note slabe. Secara în grâu e considerată ca corp străin (murdărie).

Se mai dau note pentru producția la jugăr, puritatea în magazine, greutate hectolitră, cantitatea de gluten uscat (aluat) și calitatea glutenului.

Cu cât a produs mai mult la jugăr cu atât s'a dat notă mai mare. — Cred vrednic de amintit că Dl. Agronom Mihai Pop din Veza a recoltat de pe un jugăr 19 miji de grâu frumos, cu greutatea hectolitră de 82 kgr. — Record, la care se poate s'ajunge, prin lucrarea rațională a pământului, întrebunțarea gunoierului de grajd, superfosfatului și semînțelor de soia bună, potrivite regiunilor noastre.

Puritatea în magazine, greutatea hectolitră, cantitatea și calitatea glutenului au fost stabilite la Camera agricolă.

În ziua de 4 Septembrie a. c. (Dumineca) la ora 11^{1/2} a. m. se va deschide la Camera agricolă din Blaj expoziția grăului și se va face premiarea plugarilor, cari au avut grâne mai bune.

Pentru proprietarii mijlocii sunt 3 premii I. de 5.000 lei, II. 2.500 lei, III. 1.000 lei, iar pentru proprietarii mici 13 premii, I. 2.000 lei, II. 1.000 lei, III. 500 lei, 10 premii a 200 lei. În total se vor da premii în sumă de 14.000 lei.

Plugarii, veniți Duminecă la Blaj, vizitați expoziția grăului, interesați-vă de mijloacele

prin cari au ajuns plugarii premiați la recolte mai mari și mai bune decât vol.

Serbarea grăului se va desfășura după programul următor:

1. Cuvânt de deschidere.
2. Conferință
3. Vizitarea expoziției.
4. Distribuția premiilor
5. Cuvânt de închidere.

Să dea Dumnezeu ca această expoziție și concurs al grăului să fie un imbold pentru lucrarea rațională a pământului, cultura plantelor selecționate și creșterea animalelor alese, ca în felul acesta să-și creșteze și plugarii noștri o situație materială mai bună și un trai mai omenos.

Inginer Agronom
Victor Rusu

Ce să facem ca vacile să dea cât mai mult lapte

Muncile agricole și buna lor îndeplinire sunt în strânsă legătură cu întreținerea vitelor. Dar pe lângă ajutorul prețios, pe care îl dau vitelor plugarilor în muncile câmpului, ele sunt și un izvor nesecat de hrană.

În adevăr nu este hrană mai bună și mai sănătoasă ca laptele. Din nici o gospodărie țărănească nu ar trebui să lipsească vaca de lapte.

Înșurirea de a da lapte mult și gros se moștenește. Vacile de prăsilă și taurii trebuie aleși dintre vițeii vacilor bune de lapte. O vacă însă numai atunci va da lapte mult și bun, când este bine îngrijită, îndestulător hrănită și mulșă cu pricepere.

Laptele se face din hrană, din nutrețul pe care-l mănă vaca. Dacă hrana este nelindestulătoare, ori cât de bună de lapte ar fi vaca, ea nu poate da lapte mult. Hrana cea mai potrivită pentru vacile de lapte este fânul bun de livadă, de lucernă, de trifoi, nutrețul murat, precum și grăunțele, tărâțele și turtele, rămase dela fabricile de uleiuri. Cu cât nutrețurile sunt mai felurite, cu atât mai mare este și producția de lapte.

Mulsul are deasemenea un rost însemnat în facerea laptelui. Mai potrivit este mulsul de 3 ori pe zi, făcut la aceleași ceasuri din zi, de aceeași persoană. În totdeauna trebuie muls până la ultima picătură; o parte din lapte se face chiar în timpul mulsului, iar laptele muls la sfârșit este mai gras.

Sunt și vaci cari dau lapte până ce fată. Trebuie însă ca mulsul să înceteze cu 6—8 săptămâni înainte; altfel vițelul va rămânea pipernic și mai târziu va scădea și laptele.

Dacă o vacă bine hrănită dă lapte puțin, e mai bine să fie îngrășată și vândută pentru tăiere.

Plugarii cu pământ puțin, cari nu pot ținea cai sau boi de muncă, își pot munci foarte bine pământul cu 2 vaci de lapte bine îngrijite. Așa fac plugarii din țările cele mai înaintate și mulți plugari din Transilvania și Banat.

AVIZ

Se caută ucenic cu pregătire de 2 ori 3 clase liceale sau comerciale. Doritorii se vor adresa firmei Octavian Dragea, comerciant Blaj. 1093 (1-2)

A trecut jumătatea anului și mulți din cititorii nu sunt în rând cu plata abonamentului. Să se gândească și ei că nimenia nu ne țipărește această foaie în cinsle. Hârtia, tiparul și posta trebuie plătite, iar gasetă nu are alte venit decât abonamentele cititorilor ei.

*) colos = foarte mari.

Drumuri de sare

Descoperirile pe cari le face mintea ome-nească sunt din zi în zi tot mai minunate. Până acum s'a auzit de drumuri acoperite cu mătase, bumbac, ba chiar și cu sticlă. Iată însă că acum se vorbește de un nou fel de drumuri pavate cu sare. E vorba de un amestec de argilă, pietriș și sare, cu care se vor acoperi drumurile, pentru a fi cât mai trainice. Sarea leagă între ele pietrișul și argila și întârzie pierderea apei, așa că drumii rămân în aceeași vreme umed și tare. În multe țări s'au și făcut astfel de drumuri și se spune că sunt tare bune și leștine.

Se poate bea apă după poame?

Atât la poporul nostru cât și la alte po-poare foarte îndepărtate de țara noastră este credința că cel care bea apă după poame se poate îmbolnăvi și chiar muri. Și în adevăr că s'au văzut multe cazuri, când cei cari au mâncat poame, după ce au beut apă, au avut puternice dureri de pânțec și vărsături. Doctorii spun că pricina îmbolnăvirii este intesti-nul subțire și nu stomacul. Când se mănâncă prea multe poame, numai o parte din zahărul care se află în acestea este mistuit și folosit de stomac, restul trece mai departe și ajunge în intestine unde începe să fiarbă, producând multe gaze, îmbolnavind astfel intestinul (ma-ju) subțire, care nu mai poate să lucreze. Apa beută după poame face ca acestea să treacă și mai repede prin stomac și grăbește deci și fermentația (ferberes) lor în intestine. Sunt însă și destul oameni cărora deși beau destulă apă după poame, nu li-se întâmplă nimica. Primejdia constă mai ales într'o încărcare prea mare a stomacului cu poame și apă. De aceea e bine să ne ferim mai ales cel bolnav de ato-mac de a bea apă după poame.

Sunt toți șerpii primejdioși?

Toată lumea are groază de șerpi. Prețu-tindena este credința că cei mai mulți din ei sunt foarte veninoși și în stare să ucidă omul. Iată însă că învățații au dovedit că din cele 2000 feluri de șerpi câte sunt cunoscute as-tăzi, numai 200 sunt în stare să ucidă un om, iar din ceilalți 1800 numai 400 sunt veni-noși, restul de 1400 sunt cu totul nevătămă-toare.

Peștele care se umflă ca un balon

În mările îndepărtate din jurul Indilor Apusene, trăiesc un fel de pești tare ciudați, cari au însușirea de a se umplea cu aer, până se fac rotunzi ca niște baloane. Abia scos din apă, peștele începe să se întărească, pentru ca în câteva clipe să se umfle ca o minge. Peștele este atât de umflat că nici nu se mai poate cufunda în apă. Desumflarea se face așa de încet, încât se aude cum aierul iese prin gura peștelui.

Citiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

Posta gazetel

Am primit câte Lei 300: Fernea Ioan, Vasile Pușcașiu, Octavian Mihăițan, Nașcu și Simion Bogdan, Roca Emilian, Simion Bogdan, Deac Gavril, Manu Alexandru, Paroh. rom. unit. Alba-Iulia.

Câte Lei 200: Șipoș Dumitru, Fodor Ieronim, Al-bescu Ioan, Pr. Ioan Oltean, Șoșa Alexandru.

Câte Lei 150: Cozma Gligor, Ioan Kotariu, Leon Moldovan, Domșa Titus, Carol Pascha, Dr. Victor Papp, Gh. Tohorcean, Mariș Ștefan și Vasile, Mariș Ioan și Vasile, Bircu Vasile Cariuc, Oprea Aurel, Ioan Sârb I. Mihai, Ioan Gherman, Todoran Gheorghe Popa Gh. Alexandru, Benchea S. Anon, Kevnic Teodor, Octavia Corodeanu, Ioan Pop, Aurel Peculea, Letiția Stoica, Varo Vasile.

Câte Lei 75: Melania Prodanciu, Hirdo Vasile, Modi Aurel, Rus Ilarie, Periș Dumitru, Stan Ioan, Ilie Tileag, Valeriu Stoian, Bologa Ioan I. Teod., Vigh Ioan, Gheorghe Alexă, Of. paroh. gr. cat. Sânmărtinul de C., Dunca Grigore, Văd. Carolina Bereș, Pr. Victor Opreșiu, Dna Chețan, Muntean Ioan, Neamț Iosif, Iosif Cutean, Iacob Oancea, Virgil Stanciu, Gh. Bitea, Constantin Tatu, Ioan Simu, Virgil Hațegian, Ioan Neagu, Candid Lie, N. Tărean, Septimiu Sântoma, Nicolae Pușcă, Nicolae Cozma Pop Ioan I. Andreiu Cost., Pol Vasile, Augustin Popa Dr. Paul Laurian, Ionel Scridon, Damaschin Leluțiu.

Am primit următoarele sume: Dimitrie Laichici 165, Iuliu Șurani 1200, Simonca Aurel 134, Sfârlea Nico-lae 175, Cucui Gh. I. Valaga 40, Miclăuș Vasile I. Gh. Lușei 1000, Ioan Butnariu 1600, Iosif Hengher și Of. parohial Pădurenii 550, Tă. Gk Ioan 400, Pinte Vasile I. Andrei 40, Ferdinand Lafonten 110, Hopârtean Martin 180, Floria Aurelia 100, Valer Nistor 175, Betea Vasile 100, Ilie Borz 90, Vasile Silaghi 600, Costea Gavril 50, Daboc Ioan 100, Ioan Butnariu 900, Varga Ștefan 450, Of. paroh. Como-riște 113, Of. parohial Bucovăț 162, Victoria Ruleanu 80, Petru P. Berinde 790, Of. paroh. Gaiș-Petru 350, Dan-cca Victor 250, Nicolae Codrea 100, Pr. V. Stoian 333, Marcu Simion 149, Org. Part. Naț. Tărănesc Ciufud 188, Nicolae Stoichiță 100, Veturia Dr. M. C. Pop 310, >Uni-versala< Hațeg 90, Gh. Suciu 225, Bota V. Luferu 450, N. Pascu 40, Ioan Spătariu 1500, Betea Vasile 100.

Tănase Pucea 240, Alexandru Todea 100, Moldo-van Nicolae 40; Ilie Goga 250, Grigorie Maghiar 64, N. Stoian 181, Moldovan Teodor 158, Simule Victor 250, Ștefan (Ioan) Petru 145, Pr. Ioan Mihu 400, Nicolae Floca și Traian Floca 525, Nicolae Todericiu 120; Hoza din Sibiu 450, Ștef Ioan 400, Cantor Nicolae 100, Văd. Patri Pascu 170, Asoc. Desp. >Astra< Sf. Gheorghe 100 Internatul >Pavel< Beiuș 280, Of. parohial Hunedoara 240, Mihail Nafrabeschi 50, Vian Fleșeriu 50, Popu Aron I. Glig 70, Dr. Ioan Spiocean 350, Eugenia Viciu 100, Of. parohial Cutiș 1440, Lupean Simion 40, Pavel Simu 100, Of. paroh. gr. cat. Tirșolt 40, Alexandru Crișan 240, Vama Alexandru 265, Fernea Ioan și Bălaj Ioan 450, Betea Vasile 100, Jegăr Ioan 87, Of. paroh unit Giulița 630.

Mitropolia Română Unită din Blaj

Concurs

Se publică concurs la parohia gr. cato-lică română „Sf. George“ din Canton Ohlo, dieceza de Cleveland. Pot concura preoții ce-libi sau văduvi. Banii pentru călătorie au fost trimiși deja de credincioșii din Canton, și se găsesc la Mitropolie.

Blaj la 26 August 1938.

Dr. Alexandru Nicolescu

Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș

Publicațiune

Se comunică spre știință publică că pentru ocu-parea postului de șef la oficiul postal autorizat clasa IV Cetatea de baltă jud. Târnava Mică retribuit cu Lei 1700 subvenție de întreținere și Lei 420 indemnitate de trans-port. Candidații trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni: Garanție Lei 30.000 treizeci mii. Să aibă mi-nimum 21 ani, să fie de origina etnică română, să fie sănătos, să nu fi suferit pedepse penale, să aibă studiile minimum 4 (patru) clase liceu sau civile și posedă exa-menul profesional de poștă, telegraf, și telefon. Extras de la Cartea funduară despre averea imobilă, Certificat de evaluare a Primăriei și o declarație a proprietarului imobilului, după modelul de mai jos, semnată de doi martori și notarul comunal, în baza căreia să se poată întabula ipoteca în favorul Direcțiunii Generale P. T. T. București, până la suma de Lei 30.000. Imobilele oferite

Topografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

în garanție trebuie să fie libere de orice sarcină. (Upe-
tecă, Usufruct, etc.)

Concurenții vor mai arăta ce ocupațiune au avu-t în trecut, când și unde și motivul părăsirii acelei ocu-pațiuni, starea lor civilă, venitul sau avere ce posedă ocu-personal sau soțul, făcând dovada averii cu act auto-
tificat, iar femeile vor arăta și naționalitatea cum și ocu-pațiunea soțului. Aspiranții vor înainta oficiului PTT de reședință Blaj, o cerere scrisă cu mână proprie, cu data de 20 Septembrie 1938. — Dirigintele oficiului po-
stal de reședință Blaj Indescifrabl.

AVIZ

Di Nicolae Barna, pantofar în Blaj, face cunoscut că cu data de 3 Septembrie 1938 a mutat atelierul de pantofărie în Str. Regele Ferdinand No 5, (fost Hotel Univers), unde pregătește cele mai elegante și moderne ghete și pantofi din materialul cel mai bun; având și lucru gata precum și bocanci din blană pentru băieți și fete.

No. 379—1938.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta pu-blică că în baza deciziei No. G. 6042—1938 a judecătorei mixte Blaj în favorul reclama-tului Casa de Economie S. P. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy din Blaj pentru încasarea creanței de 2378 Lei și ac-se fixează termen de licitație pe ziua de 5 Septembrie 1938 orele 18 p. m. la fața locu-lui în Cistelei Român, la casa urmăriților unde se vor vinde prin licitațiune publică ju-dicială 1 grajd de bărne, 1 car pentru vite, 1 coșer și 1 șură cu grajd acoperit cu țigle în valoare de 10.000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare Blaj, la 18 August 1938.

1095 (1—1)

portărel INDESCIFRABIL

No. 65—1938.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta pu-blică că în baza deciziei No. G. 2763—1938 a judecătorei mixte Blaj în favorul reclama-tului Banca Târnaveană S. A. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedy pentru încasarea creanței de 2008 Lei și fixează termen de licitație pe ziua de 5 Septembrie 1938 orele 16 p. m. la fața locului în Cistelei Român, la casa urmăriților unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 bucătărie de vară din scanduri, 1 car pentru vite, 1 etaj în coșniță și 3 butoaie în valoare de 8900 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare Blaj, la 18 August 1938.

1094 (1—1)

portărel INDESCIFRABIL

Aviz

Magazinul de încălțăminte „DER-MATA“ și Pielăria

„MINERVA“

să mută cu ziua de 1 Septembrie în Strada Regele Ferdinand No. 5 (fostul Hotel Univers)